

Nagyvárad Estilap

Alapítvány: Oradea-Mare, 1928. július 27.
(Bécsi Újság, 1928. július 27.)

Egyes esztendő ára 8 Leu

Kiadóhely: Hódmezővári Hírlapiroda
Oradea Regale Ferdinand (Rákóczi-ut)

Miért késik a franciák válasza Angliának

— Az Estilap eredeti távirata —

Londonból jelentik: A franciáknak az angol jegyzékre adandó válasz késleltetése miatt az alsóházban támadt izgalom ki-robbanással fenyegett.

Nyilvánvaló, hogy a francia

kormány időnyereségre akar szert tenni, míg a britt parlament megkezdí szünetét. Ha a franciák hétfőig el nem küldik válaszigyzéküket, előreláthatólag bonyodalmak keletkeznek.

A dunai egyezmény a színajai konferencia előtt

— Az Estilap eredeti távirata —

Prágából jelentik: A kisantant színajai konferenciáján tárgyalásra kerül a kisantant dunai vízi haderejének kölcsönös szabályozása. A nemzetközi Duná-egyezményben annak idején e kérdést

nem sikerült rendezni. Valószínűen az angol javaslatot teszik az érdekeltek magukévá, amely a Dunát minden partiállam vízi hadserege számára hozzáférhetővé teszi.

A Habsburg-propagandát megtorolja a magyar kormány

Budapesti tud. táv.: A magyar nemzetgyűlés ülésén Pever Károly szociáldemokrata a jobb- és baloldali forradalmi szervezetekről mondott hosszabb beszédét. Adatokat sorolt fel, amelyekkel igazolta, hogy a bécsi kommunista emigráció milyen károkat okoz az országnak. Hangoztatja, hogy a rendőrség jobb- oldali összeesküvések felfedezésekor rendszerint leleplez egy baloldali összeesküvést, ellensúlyozásul, mivel a kormány az arany középuton halad. (Derűtség!) Megállapítja, hogy a jobb- oldali titkos szervezetek az ország hitelének ártanak. Külföldön, mert köztük nagyon sok a kém, akik pénzért hazájuk ellen adatokkal szolgálnak.

Az interpellációk során Farkas Tibor a gabonakivitel ügyében interpellál, kérdi a kormányt, hajlandó-e a nemzetgyűlést tájékoztatni affelől, hogy milyen elvek szerint akarja a kivitel végrehajtani?

Horváth Zoltán a megerősödött Habsburg-propaganda ügyében intéz kérdést a kormányhoz. Jelenti, hogy az ország lakossága két pártra szakadt, mióta ez a kérdés felmerült. A propaganda nyilvánosan folyik a sajtóban, templomokban és iskolákban, holott a multak tapasztalataiból nyilvánvaló, hogy a kérdés veszélyezteti a kisantant szimpátiáját. Kérdi a kormányt, hogy ürheti a propagandát, mikor a trónfosztó törvény életben van. Buzán eseteket sorol fel. Kérdi

a kormányt, hajlandó-e intézkedni?

Nagy Emil igazságügyminiszter azonnal válaszol az interpellációra és kijelenti, hogy hibát követ el mindenki, aki ilyen propagandát folytat. A király hála óta ez a kérdés nem aktuális. A konkrét esetekben a kormány megindítja a vizsgálatot és elítél minden hasonló akciót, annál inkább, mivel a kormány józan realpolitikát folytat és számít minden nemzet szimpátiájára. A Ház a miniszter válaszát tudomásul vette.

Kétszáz ezer leies ékszerlopás Fényes nappal törtek be két váradlakásba

Tegnap este eddig még ismeretlen tettesek rejtélyes körülmények között behatoltak dr Guttmann Miklós ügyvédnek, az ismeret zongoraművésznék Rákóczi-csúrt 28. szám alatt levő lakásába és a fehérmű-szekrényt alkulcsal felnyitva az ott lévő 170—200 ezer lej értékű briliáns köves ékszer magukhoz véve eltűntek.

A vakmerő módon véghezvitt ékszerablás ugyszólván még fényes nappal félhét-nyolc óra között történt. Dr Guttmannék a késő délutáni órákban távoztak a lakásról, ahova 8 óra tájban tért vissza Guttmanné. Akkorára már a felforgatott szekrényt nyitva találták, s ijedten vette észre az értékes holmik eltűnését. Guttmann Miklós a

MAI ZÜRICH NYITÁS:

BÉRLIN	0009
NEWYORK	55650
PÁRIS	3305
MILANO	2445
PRÁGA	1660
BUDAPEST	350
BUKAREST	285
BECS	0007875

NAGYVÁRADI ÁRFOLYAMOK

MAGYAR KORONA	125
MÁRKA	450
OSZTRÁK KORONA	378
CSEH KORONA	595
FRANCIA FRANK	1220
SVÁJCI FRANK	3575
DOLLÁR	200

Kormánybiztos csinál rendet Cegléden

Budapest, jul. 26. (Tud. cenz. táv.) Hirt adtunk arról a kinos botrányról, amelyet a ceglédi ébredők rendeztek Nagy Emil magyar igazságügyminiszter ellen Héjjas Iván és Lendvay István vezérlete mellett. A magyar kormány ez ügyben erélyes lépésre határozta el magát és megbizta Soltv Bélát, a pestvidéki főkapitányság ideiglenes vezetésével megbízott főkapitányt, hogy a ceglédi ébredő-incidenssel kapcsolatosan már holnap reggel kormánybiztosi minőségben Ceglédre utazzék és teremtsen rendet az egész vonalon. Már megtörtént az intézkedés, hogy Cegléden minden hatóság a kormánybiztos rendelkezésére álljon. Ebből a célból Soltv Bélának megadtak minden eszközt a rendbiztosítására.

tórius besuranó tolvajok, akik alkulcs segítségével nyitották fel a folyosó felőli ajtót és azon keresztül hatoltak be az őrizetlenül hagyott lakásba.

A betörők nyomában

A detektivek egész éjszaka talpon voltak és ma reggelre olyan konkrét bizonyítékok birtokába jutottak, amelyekből kétséget kizáróan sikerült a tettesek kilétét megállapítani. A rendőrség erélyvel folytatja tovább a nyomozást, hogy a vakmerő rablók rejtekhelyét is felkutassa.

A jelek szerint ugyanazok a tettesei a hasonló körülmények között szintén tegnap délután 6 óra körül történt betörésnek, amelyet dr Thury Kálmán Ritóók Zsigmond-ucca 1. szám alatt, az ügyvédi kamara épületében levő lakásán követtek el, ahonnan azonban mándössze pár ezer lej értékű apró gyermek ékszer vihettek csak magukkal a betörők.

Bérekocsisok a rendőrbíróság előtt

Horváth József rendőrkapitány, mint rendőr büntető bíró, ma délelőtt a következő ítéletet hozta:

Molnár Arpád bérekocsist, aki kocsiával az uttesten keresztbe állva a forgalmat akadályozta, továbbá azért, mert a hatósági közeggel szemben sértő kifejezéseket használt, 1000 lej fő- és 200 lej mellékbüntetésre ítélte.

Kral Miklós bérekocsist, mert a megrendelt időre kocsiával nem állott Gellisz Gyula nagyváradlakos rendelkezésére, 1000 lej pénzbüntetésre és öt napi elzárásra ítélte. Dancs József bérekocsist, hasonló vétségért 500 lej pénzbüntetésre és öt napi elzárásra, Hajdu József bérekocsist, mert kocsiját felügyelet nélkül hagyta 300 lej pénzbüntetésre, Somogyi Miklós bérekocsist 1000 lej pénzbüntetésre és öt napi elzárásra ítélte, mert a megállapított tarifán felül magasabb összeget követelt.

Támadás a brassói zsinagóga ellen

Brassóból jelentik: Tegnap éjjel egy botokkal és kövekkel felszerelt diákcsoport megtámadta a zsinagógát, az ablakokat beverték, az ajtókat megrongálták. Két héttel ezelőtt szintén történt támadás a zsinagóga ellen: ezért a bejáratnál állandóan rendőrök cirkálnak. A tegnapi támadók s

a rendőrség között formális harc fejlődött ki, melynek során a rendőrök Banu János aradi és Suciú Jenő brassói diákok letartóztatták. A letartóztatottak bevallották, hogy a zsinagóga ellen intézett multkori támadásban szintén részesek voltak.

**Hirdessen
a villamos
kocsikban**

**Az egész város állan-
dóan látja hirdetését**

**Kitűnő világítást
reklámeszköz!**

**Hirdetésait
felveszi a
Hegedüs Hirlapiroda**

**Dombor-
nyomásu
névjegyeket**

monogrammos és szöve-
ges levélpapirokat,
PECSETBÉLYEGEKET,
címkéket stb. stb.
gyönyörű kivitelben
és izlésesen készít

„Sunfield“
dombor-műnyomda
Oradea-Mare, Str.
Vlahuta 29. szám

Utlevelét

olcsón, gyorsan, bár-
milyen vizummal
ellátja 48 óra alatt

a Hegedüs Hirlapiroda
Telefonszám 13-01

**AMERIKAI IRODABUTOROK,
HÁLÓSZOBÁK, EBÉDLÖK**

PARKETTÁK

elsőrendű kivitel-
ben és nagy választékban kaphatók

RIMANOCZY

Műbutor és parkettgyar
Részv.-társ. ORADEA-MARE
Str. Clujului 117. — Telefon 279.

Bódis Ferenc

ékszerüzlete
Rákóczi-ut 1. sz.

Állandó nagy raktár a nagy, va-
lamint ezüst és ékszerárak-
ban. — Valódi schweitzli zseb-
órákban. — Szolid árak. —

**Készít, javít, átalakít
Vesz, elad, cserél**

Villamos erőre berendezett ék-
szerkészítő iparteje
Nagy Sándor-utca 1.

**KEDVEZŐTLEN
FELTÉTELEK**

Egy kisebb biharmegyei zsi-
dó hitközség pályázatot hirde-
tett a templomi előimádkozó
állására, akinek teendői közé
az összes rituális, de jövedel-
mező ténykedéseket is besor-
rozta. Jelentkeztek egy fiatal
pályázó a hitközségi elnöknel
és megérdeklődött az állás gaz-
dasági feltételeit.

— Hát kapni fog maga —
mondja az elnök — minden
vágatásért ötven banit, minden
keresztelőért nyolc leit, min-
den esküvőért tíz leit, és ami a
legfontosabb kis temetésekért
negyven leit, nagy temetések-
ért nyolcvan leit.

— Elfogadja az állást?

— Nem.

— Miért?

— Mert ha az egész hitköz-
ség kihal, én akkor se tudok
megélni.

Minden
kotta
megvan a
**HEGEDÜS
HIRLAPIRODA**
zenemű-
osztá-
lyán

Perzsa szőnyegek

gyári szőnyegek minden
nagyságban, hencserta-
karók, függönyök, háló-
szobák nagy választék-
ban. Werthelm-kasszák
minden nagyságban le-
szállított árak mellett

Beck és Benjámín

Strada Logoincaanu (Várady
Zsigmond)-u. 11. Telefon 1703

Ismét kapható raktárról
waggonátételben is
friss tordai

**PORTLAND
CEMENT**

Rosenberg Izó R.-t.
Oradea-Mare Telefon 67

Ne kótyavetyélje el értékeit,
hanem vigye el eladás végett
Rákóczi-ut 30. sz. alá SZÁSZ

**Erkölcstrendészet
a Bémer-téren**

Szines, élénk tömegek rajza-
nak föl a Bémer-téren, mikor a
nap már lealkonyul. Munkába-
fáradt tikkadt csapadapák, kar-
jukon csöpp gyerekekkel, anyák
jönnek fürdetni konyhagőzbe
fulladt pórusaikat, a kávéházak-
ban frissen fölhaszn a cigány,
gyakran Prostean is, aki messzi
tájakra vonzza a szebbnél-szebb
rikító nyári kosztümöket, azo-
kat, amelyek az esti forgalom-
nak élénkségét és színét kölcsön-
zik. Ezek a kosztümök sok kelle-
metlenséget okoznak, akadá-
lyozzák az ingyen zene élvezé-
sét elsősorban, mert minden le-
hető eszközzel magukra vonják
a figyelmet, másrészt, mikor már
paufa következik, olyan meg-
jegyzéseket tesznek hangosan,
hogy ezekből rögtön kitűnik,
mennyire nincs semmi összefüg-
gésük az elhangzott bus magyar-
ral, vagy Prostean előadói kész-
ségével. A békés polgárok végre
is megunták a dolgot, feljelenté-
seket tettek a rendőrségen, hogy
a kis nőcskék arcpirító garázdál-
kodásának vessenek véget.

Dancu kapitány az erkölcsren-
dészeti osztály vezetője most
szigorú rendelettel készül meg-
kezni a magukról megfélemedett
tulipiros szájakat a citromsárga
és smaragd zöld lenge zefirek
fölött.

Jön Jön Jön
A három testőr

HIREK

* Furu Miklós üdvözlése. A vá-
rosi tanács legutóbbi ülésén me-
leg hangú átiratban üdvözölte
Furu Miklós igazgató-tanítót volt
kamarai képviselőt szolgálati
idejének 30 éves fordulójára alkal-
mából.

* Ebzárlat meghosszabbítás.
A városi egészségügyi hivatal
hivatalos közlése szerint az eb-
zárlat október 16-ig tekintettel
a fertőző állapot betegségekre to-
vábbra is meghosszabbítottatik.

* Horthy üdvözlöi a törököket.
Bud. tud. jelenti Magyarország
kormányzója a lausannei béke
aláírása alkalmából meleghangú
táviratot intézett Musztafa Ke-
mal pasához.

* A Három Testőrben láthat-
ja majd a párisi Comedie fran-
cais legjobb művészeit.

* Lya Mara-val a főszerepben
ma, csütörtökön utoljára kerül
bemutatóra az „Ivette“ divather-
cegnő 6 felvonásos társadalmi
dráma az Atlantic nyári mozi-
ban és az Apolló moziban. Elő-
adás az Apollóban 6 és 9, az At-
lantic nyári moziban 9 órakor
kezdődik.

Jön Jön Jön
A három testőr

* A Három Testőrben láthat-
ja majd a párisi Comedie fran-
cais legjobb művészeit.

* Egy magyar tudós érdekes
megbízata. Budapesti tudósi-
tónk táviratozza: Ecuadorban
petroleumforrásokat találtak. A
források kiaknázására hollandi
társaság alakult, amely szakér-
tőnek Lóczy Lajos dr. buda-
pesti egyetemi tanárt, a világhí-
rű geológust hívta meg. Lóczy
tegnap Budapestről Amster-
damba utazott.

* A világhírű Dréher-Haggen-
macher világos és dupla maláta
sörök ismét kaphatók.

* A Három Testőrben láthat-
ja majd a párisi Comedie fran-
cais legjobb művészeit.

Jön Jön Jön
A három testőr

* „Boleyn Anna“ — Dorian
Filmszínház. Lubitsch Ernőnek,
korunk legkiválóbb filmrendező-
jének egy remekművében gyö-
nyörködhetett a múlt héten
Nagyvárad közönsége. Most is-
mét az ő nemesen metszett mű-
vészetét lesz alkalmunk csodálni,
legnagyobb sikerű darabja, a tör-
ténelmi levegőjű **Boleyn Anna**
kerül színre. Az angol királyi ud-
var szabad erkölceit szines jele-
netekben tárja élénk ez a film,
amelynek főszerepeiben Henny
Porten, a legnagyobb élő film-
művész és Emil Jannings,
egyik legkiválóbb drámai színé-
szünk nyújtanak utólérhetetlen
alakításokat. A **Boleyn Anna**, a
filmművészet csúcspontja ma,
csütörtökön, csak egy napig lát-
ható a Dorian Filmszínházban.

* A Három Testőrben láthat-
ja majd a párisi Comedie fran-
cais legjobb művészeit.

* Elfogtak három utazó zseb-
tolvajt. A Fodor csoport tagjai
tegnap délután előállították a
rendőrségre Stein Lajos, Biró
Béla és Krausz Gusztáv régóta
körüözött utazó zsebtolvajokat,
akik több héten keresztül tartó
eredményes kirándulás után
most tértek vissza Nagyvárad-
ra. A kihallgatások során már
eddig is számos vasuti tolvajlást
ismertek be. A diszes társaság
tagjait ma délután adják át az
ügyészségnek.

DORIAN Filmszínház

Csak ma!

Boleyn Anna

Minden idő legnagobb
slágere!

Rendezte: Lubitsch Ernő

**A főszerepben
Henny Porten
Emil Jannings**

Dorian film

* A Három Testőrben láthat-
ja majd a párisi Comedie fran-
cais legjobb művészeit.

A magyar korona és a lei

Mi az oka a korona tragédiájának? — A magyar kormány érdekes magyarázata

A magyar korona Zürichben és a külföldi piacokon néhány hét óta lanya és ennek megfelelőleg árfolyama is lemorzsolódott, de a mostani rohamos lecsuszás egészen 0.003^{1/2}-ig szinte megmagyarázhatatlan. Egészen kétségtelen, hogy ha a korona áresése meg nem áll a zürichi áreljőn, úgy ennek további kiszámíthatatlan következményei lesznek Magyarországon egész közgazdasági életére. Már eddig a korona árfolyamcsökkenése türehetetlen és a középosztályt fojtogató további drágaságot idézett elő és pusztító gazdasági bizonytalanságot. A termelés a vez folytonos árhullámszáma miatt elvesztette a kalkulációs alapját és igen sok kereskedő teljesen tartózkodik az eladástól és hivatkozva arra, hogy a koronának bizonyos ponton való stabilizációja előtt alig képzelhető el, hogy a folytonos valutaingadozás és devizabajok miatt tétlenségre kárhoztatott kereskedelem talpraálljon. Ennek az érthetetlen telenségnek magyarázatát kívánja adni — mint budapesti tudósítónk táviratozza — az illetékes helyről származó következő jelentés:

A magyar kormány tudomására jutott, hogy külföldön bizonyos források azt a hírt terjesztették, hogy a jóvátételi bizottság a kölcsön ügyében kiküldendő komissziót azzal az utasítással látta el, hogy Magyarországon természetesen foglalja le.

Megállapítást nyert, hogy ez esetben is — mint már annyszor — egy ravaszul kieszt és sajnos, sikerült börtömanőverrel állunk szemben. Remélhető azonban, hogy a külföldi közvélemény eme tény tudatában nem fog továbbra is felülni ennek a börtömanővernek.

A külföldi piacok közül az utóbbi napok óta különösen Bécsben, Prágában és Berlinben jegyezték a zürichi értékelésen túl is a magyar koronát.

A bécsi, prágai és bérlini magyar korona kontremínörök úgy látszik, ugyanazon célból és recept szerint akarják lenyomni most a magyar koronát, mint amilyen célból a múlt évben

a franciák a román lei árfolyamát akarták visszaszorítani. A múlt évben a nyugati államok nagymennyiségű román gabonát vásároltak össze és hogy a dunai gabonához olcsón jussanak hozzá, lekонтremínálták a leit.

A magyar korona rapid visszaesésének további okait kutatva azok előtt, akik a budapesti értékpiacon végbemenő eseményeket figyelemmel kísérik, világos már hetek óta az, hogy

a legjobb magyar ipar-

vállalatok vagyonát reprezentáló részvényeket akarja most a külföld olcsón összevásárolni.

A bécsi nagy konjunktúra idején a bécsi nagy végeladás napjait akarják itt megismételni. Az értékpiacon nagy áremelkedések azonban utját állják annak a törekvésnek, hogy a külföldi kezek poton áron jussanak hozzá a

legjobb magyar részvényekhez.

Reméljük azonban, hogy a korona áresése talán már a közeljövőben megáll, mert a fokozott export-tevékenység folytán a külföldi koronakontremín elveszti lába alól a talait.

Érdekes különben — mint azt már tegnap megjósoltuk — a két nap előtt még 80 koronát érő lei este tegnap este Nagyváradon

Izgalmas incidens egy budapesti boxmérkőzésen

(Bud. tud.) Már hetek óta nagyhangú reklámok hirdették, hogy nemzetközi boxmérkőzés lesz a Margitszigeten. Tegnap este másfélezer néző gyűlt össze a margitszigeti versenypálya belsejében felállított úgynevezett „ring“ körül, amelynek döbögőjén ingujjra vetkőzött, hezentrágeres alakok sűrűtek-forgattak szivacsokkal, törülközőkkel és vizes dézsákkal. A ring közepén feküdt a földön egymás mellett két pár boxoló keztyű.

Előjárójában egy kis incidens történt, Gerhard pontozóbíró visszalépett a tisztességért, mert állítólag tudomására jutott, hogy Pesten Hana osztrák bajnok kijelentette volna, hogy ő nem is fog boxolni, hanem csak — verekedni.

Igy is történt. A bécsi bajnok fékevesztetten rontott a meglepett Lutryng Miklós magyar bajnokra és midőn az még csak védekező állásba helyezkedhetett volna, a kökeménységű bandázssal

átcsavart ökleivel halántékon és gyomron vágta.

Lutryng az ütések alatt láthatóan megsédült, de egynehány erős találattal viszonzta azokat.

A második menet minden volt, csak nem boxolás! Baromi verekedés, amelyben a dühtől tajtékzó Hana úgy rontott ellenfelére, mintha agyon akarná sújtani őt. A második percben azután furcsa és bestiális dolog történt. Egy heves összecsapás alkalmával csak az volt látható, hogy az ellenfelek fejel érintkeztek, a következő pillanatban pedig Lutryng

a fejét fogva támolgott a kötélfelé és abba kapaszkodott.

Hana utánaugrott és a bíró már nem tudta megakadályozni, hogy hátulról orvul kétszer meg ne üsse.

Óriási felháborodás tört ki a nézőkön.

Gyalázó szavak röpködtek a bécsi felé, aki szemtelenül gunyolódott a tömeg előtt. Senki nem tudta, mi történt és csak nagysokára került elő a mentőorvos, aki megállapította, hogy Lutryng

balhomloka felett erősen vérző,

a 120-as árfolyamot, ma már meghaladta a 140-es kurzust is.

Ott tartunk, hogy másfélszáz ezer magyar koronát ér 1000 lei. Ha a zuhanás meg nem áll, akkor most már 50—100 koronás ugrásokra van kilátás. Minél inkább gyengül egy valuta, annál káprázatosabb gyorsasággal lesznek urra a nagy számok. Nem érdektelen, hogy a lei átértékelésénél most még nem is normális a helyzet, mert hiszen a lei tegnap erősen legyengült a külföldi piacokon.

hasított seb van, amely kemény tárgytól származhatott.

Később aztán az is kiderült, hogy anél a bizonyos összecsapásnál Hana

beleharapott Lutryng fejébe.

A harapás a csonthártyát is érte és a jóddal való fertőtlenítés alatt Lutryng a nagy fájdalomtól elájult.

A nézők a ring körül tolongtak és hangosan követelték Hana diszkvalifikálását és a mérkőzés azonnali beszüntetését.

A bíró tanácstalanul állott a versenybírószág úgynevezett felelős vezetői pedig percekig nem voltak láthatók. Lutryng fejét akkorra már bekötötték és társai segítették lefelé az emelvényről, amikor végre kihírdették, hogy

sajnálatos baleset folytán a mérkőzés félbeszakított.

Mindez azonban már csak akkor történt amikor sokak hangos felszólalására az inspekción rendőrtisztviselő is közbelépett.

Oltár és szinpad

A pesti templomi filmfelvétel bonyodalmai

Budapesti tudósítónk jelenti: Mint ismeretes, a budapesti koronázó Mátyás-templomban rendezett filmfelvétel ügyében a templom profanizálása címén a hercegprimás a legszigorubb vizsgálatot rendelte el. Buda katolikus hívői tegnap délután ugyanebben az ügyben összejövetelt tartottak, hogy megvitatásák a hercegprimáshoz intézendő feliratot.

A gyűlésen számos szenvedélyes hangú felszólalás hangzott el és végül elfogadták a bemutatott és a hercegprimáshoz intézendő felirat szövegét.

Ebben a feliratban szóvá teszik, hogy „július 15-én éjjel

az ősi székesegyházat szinlelt szertartás keretében a világi szinpad színvonalára süllyesztették.

Filmfelvételt rendeztek a megszentelt helyen s a legméltóságosabb oltári szentséget a tabernakulumban hagyták, a színjátékhoz tartozó szertartást pedig a megszentelt ostyáktól megfosztott, de más ostyákkal pótoltt szentségtartóval vegezték el, sőt

a filmhez még igénybe vették a templom kincstárában féltve őrzött főpapi palástot is.

amelyet eddig csupán nagyon kiváló egyházi, vagy nemzeti ünnepek alkalmából használtak“.

A felirat arra kéri a hercegprimást, hogy rendeljen el vizsgálatot, annak megállapítására, kiket terhel a felelősség azért, hogy a templomot szinjáték céljaira átengedték.

Gyilkos lelkész

Revolverrel döntötte el a vitát

Bukaresti tudósítónk táviratozza: A Ploesti melletti Aricesti-Rahivan községben Gh. Popescu, a község lelkésze, összevezett szomszédjával Nicolae Alexével. Veszekedés közben a pap előrántotta revolverét és rálőtt szomszédjára, aki nyomban meghalt. A ploesti főügyész és a tiszti főorvos kiszálltak a helyszínre. A papot letartóztatták.

Érdekes intimitások Ferenc Józsefről

A toscanai nagyherceg szenzációs memoárjai

Lipót Ferdinánd, királyi herceg, Toscana örökös nagyhercege, aki mint ismeretes, később a Wölfling Lipót nevet vette fel, — most adja ki memoárjait. Az érdekes feljegyzésből való ez a részlet: Bizonyos dolgokban Ferenc József eleven anakronizmus volt. Apit hosszú életkora magyaráz meg.

Ferenc József minden országa összes lakóinál korábban kelt fel. Mindenki föltött meg akarta őrizni a fölényét. Az nem bántotta, ha álmos, pislogó szemekkel járultak eléje, de azt nem akarta, hogy őt lássa valaki álmos és pislogó

szemekkel. Az éberség sokat pótoltt nála. Egy nagy és szerencsés kártyásról mesélik, hogy az éjszaka derekán szokott jól kialudva a kártyaasztalnál megjelenni, ahol aztán könnyedén legyűrte az álmos, révedező és netán italos játékosokat, Ferenc József nem várta be a hajnal pirját a fölkeléskor, de aztán éberrebb is volt akármelyik alattvalójánál. Senki se versenyezhetett vele koránkelésben.

A császári udvarnál sokszor került szóba a koránkelés kérdése. Olyan téma volt ez, amiről Ferenc József szeretett

Budapesti tudósítónk táviratozza: A magyar nemzetgyűlés tegnap ülésén Friedrich István törökországi utiáról beszélt. Elmondta, hogy Kemal pasát itt nevetséges színben igyekeznek feltüntetni és kuplétost csinálnak belőle. Hangsúlyozta, hogy Törökországban nyoma sincs a bolsevizmizmusnak.

Nagy Emil igazságügyminiszter (felindult hangon, magából kikelve): Szemtelenség az ilyen beszéd! Komisz pimaszkodás!

Óriási zaj tört ki erre az egész ülés-teremben. Perceken át kiáltoztak a képviselők. Az elnök csak nagy nehezen tudott rendet teremteni.

Rassay Károly: Nem azonosítom magam Farkas István felszólalásával. Nem szabad embereket lobalis adatok alapján itt kivégezni.

Peyer Károly: Nekünk szociáldemokratáknak az a feltevésem, hogy mondják meg a neveket is a nyilvánosság előtt. Mondják meg a neveket, hiszen ezzel csak megkönnyítik a vizsgálóbíró munkáját.

A nemzetgyűlés ezután megadta a felhatalmazást az igazságügyminiszternek Ulain Ferenc ellen az eljárás megindítására.

Megrázó jelenetek között fosztottak meg Nagyváradon rangjától egy rendőrtisztet

A nagyváradai államrendőrség udvarán tegnap délután hivatalos formások között megfosztották komisszáriusi rangjától Apán Dimitri rendőrtisztviselőt.

Ez az eddig még példátlan eset élénk fényt vet arra a megbízható derék munkára, amelyet a nagyváradai államrendőrség a közönség nyugalma érdekében kifejt, de nemcsak a romániai közönség érdekében, hanem az idegen állampolgárok érdekeinek szem előtt tartásával is. Mert ez a példa statuálás éppen egy magyarországi alattvalóval szemben elkövetett sérelem megtorlása képpen következett be.

Apán Dimitri államrendőrségi komisszárius a biharpüspöki vámnál teljesített szolgálatot és súlyos vétséget követett el.

Megtetszett neki egy Magyarországból átvándoruló urilány, akit ravasz fondorlással nagyváradai Szaniszló-utcai lakására csalt valamilyen hivatalos ürüggyel, hogy nagy kellemetlenséget, amely ellenkező esetben a leányra várna, itt eloszlassanak.

szóval a terror eszközével kényszerítve, megfélemlítve a leányt, lakására csalta és itt olyan agresszív magatartást tanúsított vele szemben, hogy a szerencsétlen fiatal urilány csak legnagyobb erőfeszítéssel tudott menekülni az elvetemült ember karjaiból.

Azonnal följelentést tett a nagyváradai rendőrségnek, amely még ugyanabban az órában előállította Apán Dimitrit és őrizetbe vette.

Időközben Nagyváradra érkezett a határrendőrség egyik főfelügyelője, aki Catana prefektussal együtt lefolytatta a vizsgálatot a súlyosan megvádolt határrendőrtiszt ellen. A vizsgálatot a legnagyobb diszkrécióval vezették és miután megállapítást nyert, hogy a súlyosan kompromittáló vád igaz, elrendelték a rendőrtiszt lefokozását.

Tegnap délután a rendőrség udvarán hat óra előtt néhány perccel összegyűltek a rendőrség tisztjei, hogy tanui legyenek annak a megrázó jelenetnek, amikor a magáról megfélemlített rendőrtisztet hivatalos formások között ledegradálják. Pontban hat órakor komor arccal megjelent Catana rendőrprefektus és kíséretében a határrendőrségi vezérfelügyelő.

Röviddel ezután egy detektiv elővezeti Apán Dimitrit, aki rendőrtiszt egyenruhát visel és ideges nyugtalansággal hordozza körül tekintetét. Apán Dimitrit a rendőrtisztek csoportja elé állítja és most Catana rendőrprefektus ismét felolvassa a vádiratot, amely szerint kétségtelenül bebizonyosult, hogy

súlyosan visszaélt rendőrtiszt-hatalmával és ezzel kompromittálta az egész romániai államrendőrség tisztikarát.

— Ön nem érdemli meg a tisztirangját — kiáltja Catana rendőrprefektus. Odalép Apánhoz, megragadja apulejtjét és letépi. A letépett válldistinkciót aztán a földre dobja.

A jelenet feszült csendben folyik le. Apán Dimitri halálsápadtan, meredt szemekkel áll a megszégyenítő aktus közepén.

A lefokozás után kihirdették előtte az előzetes letartóztatást elrendelő végzést és azonnal átkísérték az ügyészség fogházába.

Két szenzációs operaest lesz a váradai színházban

A váradai színház jövő heti műsorán olyan két operaestet tervez a színház direkcioja, amelyenre világvárosok színpadain is kevés példa van mostanság. Két magyar előadás keretében együttesen lépteti fel Jean Athanaziut, a milánói és Traján Grozavescut, a bécsi opera művészeit. Ezek a ragyogó énekesek ma nemzetközi értelemben is ritka értéket reprezentálnak. Hangjuk, játéuk és stílusuk túlnő a provinciális értelemben ismert opera-kereteken. Grozavescuban a Neue Freie Presse a világ nemrég elhunyt legnagyobb tenoristájának, Carusonak utódját látja, Athanaziut pedig olaszországi és németországi sikerei Baklanoff, a nagy baritonista mellé állítják. A két grandiózus művész kedden a Carmen-ben, csütörtökön a Tosca-ban lép fel. A címszerepeket mindkét estén Kelmay Ilona, a színház tüneményes tehetségű énekesnője játssza. A Carmen-ben Don Josét, a Tosca-ban Cavaradossit énekelti Grozavescu, míg Athanasiu Escamillo, a torreadort és a Tosca Scarpiáját személyesíti. A Jelek szerint a két szenzációs operaest rég nem látott érdeklődést fog kelteni.

A váradai színház jövő heti műsorán olyan két operaestet tervez a színház direkcioja, amelyenre világvárosok színpadain is kevés példa van mostanság. Két magyar előadás keretében együttesen lépteti fel Jean Athanaziut, a milánói és Traján Grozavescut, a bécsi opera művészeit. Ezek a ragyogó énekesek ma nemzetközi értelemben is ritka értéket reprezentálnak. Hangjuk, játéuk és stílusuk túlnő a provinciális értelemben ismert opera-kereteken. Grozavescuban a Neue Freie Presse a világ nemrég elhunyt legnagyobb tenoristájának, Carusonak utódját látja, Athanaziut pedig olaszországi és németországi sikerei Baklanoff, a nagy baritonista mellé állítják. A két grandiózus művész kedden a Carmen-ben, csütörtökön a Tosca-ban lép fel. A címszerepeket mindkét estén Kelmay Ilona, a színház tüneményes tehetségű énekesnője játssza. A Carmen-ben Don Josét, a Tosca-ban Cavaradossit énekelti Grozavescu, míg Athanasiu Escamillo, a torreadort és a Tosca Scarpiáját személyesíti. A Jelek szerint a két szenzációs operaest rég nem látott érdeklődést fog kelteni.

* Elsőrendű házikoszt kihordásra is kapható. Szacsvány-utca 36. ajtó 3.

x Darvas harisnyái a legjobbak.

Jön Jön Jön **A három testőr**

x Fürdő dresszek Darvasnál.

* Évtizedek egész sora mulott el azóta, mióta minden okos ember Brázay sósborszeszt használ egészsége megővésére, ifjúsága megőrzésére. Mindenütt kapható.

Olcsó trafik már nincs helyette Benedeknél 8 leiert 10 deka Kandia töltött epret vegyünk és jóízűen együnk.

x 150 lei egy Linon kalap fehér és színes csak a Ritában Teleki-utca 24.

* Gránária Arurakták r. t. Be-raktározott árukra lombard kölcsönt folyósít.

Jön Jön Jön **A három testőr**

* Felhívjuk a közönség figyelmét Lengyel Rákóczi-uti divatüzletében kiállított, elismerést érdemlő úri kelengyére, a mely saját műhelyében készítettett.

* Magyarországra, Csehszlovákiába utlevelét leggyorsabban a Hegedüs hírlapirodába vizuozzák. Bárhová érte küldünk. Telefon 13-01.

* Harisnyák, kesztyűk, jumper pamut, férfi ingek legolcsóbban Blumnál, a Körös parton.

NYILTTER

Vekerdi Kálmán cégemből ki-lépett és velem semmiféle össze-köttetésben nem áll.

Express ügynökség Ehrlich Manó.

Főszerkesztő: MARTON MANÓ Felfős szerkesztő: KATONA BÉLA

Óriási áresés női kalapokban Egy szépen díszített lószőrkalap 185 LEI

a KLEIN SIMON cégnél Nagy Sándor u. 1,

Felhívom a hölgyek és masamódnők figyelmét, hogy a KLEIN-féle KALAPGYÁR 3 nap alatt a legszebb és legdivatosabb formákra alakít

Apróhirdetések

Nagy Sándor-utcán

levő 3 szobás konyhás, fürdő szobás lakásomat elcserélném hasonlóval.

Cimeket

Ardeal Str. Postei (Uri-utca 8 alá kérek)

275-1923.

Árverési hirdetmény

A helybéli orth. izr. hitközség a Zárda-utca 2 sz., valamint a Telek-utca 29. sz. és Kolozsvári-utca 40 sz. a helyiségekben gyakorolható toltépjogot 1923 szept. 1-től számított egy esetleg három évre a hitközség tanácssterében 1923 aug. 1-én délután 5 órakor tartandó árverésen bérbeadja.

A bérletre vonatkozóan zárt ajánlatok is beadhatók legkésőbb 1923 aug. 1. d. u. 4 óráig.

Az árverési feltételek a hitközségi irodában megtekinthetők.

Oradea-Mare, 1923. július 28.

Ullmann Mór,
hitk. elnök.

Ha nem tud aludni forduljon

Welsz lakatoshoz

ahol békebeli sűrű fonású réz sodrony ágybetét kapható

Ugyanott mindenféle lakatos munkák gyorsan és pontosan eszközöltetnek. Vidékre is méret szerint szállítok

Mezey Mihály-utca 1.

ELADÓK

Dörögös-oldalon 9 kat. hold, 3 szobás lakás 220 ezer leiert. Hering-oldalon egy és fél katasztrális szőlő, felszerelt borház 65 ezer lei, két k. hold, 2 szobás cserepes ház 120 ezer. Érmelléken üzlet, ház, 40 év óta fennáll, elfoglalható 4 szobás lakás, trafik, ital, 600 ezer lei, Szaldobágy határában 9 k. hold szántó, veteményes, gyümölcsös, forráskút, 200 ezer lei. Jobb helyen modern 2 parkettes szoba, fürdő mellékhelyiség. Van több 1 szobás és 2 szobás lakás. Váradi Zsigmond-utcán magánház, elfoglalható lakással, 180 ezer lei. Magyar-utcán új ház 200 ezer lei. Körös-utcán 200 ezer leiert. Van még 450 ház bejelentve, 75 ezer leiertől 2 millióig, 1-1 hold szőlőtől 35 holdig. Vannak üzletek, lakások stb. Ha lakását, házat, szőlőjét, bármit eladni, kiadni, cserélni akar, forduljon bizalommal hozzám, diszkrétan mindent elintézek.

WEISZ GIZI közzétett irodája

Nyomda-utca 4. (Szaniszló-u. sárok)

Perzsaszőnyeg gyönyörű mintával, legjobb minőségű 3x4 méter, 12 személyes evőeszköz és valódi ezüst dísz tárgyak bizományi áru sürgősen eladó Sternbergnél

Szt László-tér 2. Telefon 13-45

FRIEDMANN

ékszerész, drágakövelő, vésnök Călea Regale Ferdinand (Rákóczi-ut) 7 b sz.

Elvállal új ékszerek készítését, régiek átadoztatását, drágakövelő alását. Törött aranyat, briliántot megis árban veszek.

LAKÁS

SZOBÁT, konyhát lelépéssel keresek. Cim Hegedüs hírlapirodában. 270

ELADÓ magánház új 4 szobás lakással, kocsiszinnel azonnal elfoglalható. Pérchy, Vlahuta (Szent János) utca 1. 502

BUTOROZOTT szobát kaphat egy fiatalember, Vlahuta (Szent János) utca 38. szám. Ny

ELADÓ Templom-téren szép 1 szobás előszobás, konyhás lakás. Weisz Gizl, Nyomda-u. 4. 528

FIATAL pár keres különbejárta butorozott szobát központban azonnalra. Cimeket a pályaudvari pénzváltóba kérek. 532

ALKALMAZÁS

PERFEKT saldakontista, ki az összes irodai munkában teljes jártassággal bír, állását mielőbb változtatná. Cimeket a Hegedüs hírlapirodába kér. 417

ROMÁNUL perfekt beszélő intelligens leány kiszolgálónőnek ajánkozik. Cimet Hegedüs hírlapirodába kér. 488

KÖNYVELÉSBEN és levelezésben valamint gépirásban gyakorlott kisasszony felvétetik. Német levelezők előnyben részesülnek. Ajánlatokat Hegedüs hírlapirodába „Állandó” jeligére. 505

KOMOLY keresztény fiatal ember soffiori állást keres. Cim: Kádár fűszerüzletben. 523

MINDENESNEK ajánlok kis családnak azonnali belépésre, egyszerű főzést vállalom. Cim Hegedüs hírlapirodában. 506

MINDENES leányt keres gyermektelen uri család. Cim a Hegedüs hírlapirodában. 508

KERESEK házvezetőt, ki a háztartás minden ágában jártas elsejére. Jelentkezni: Neumann M. ruha üzletében, Mária királynő (Bémer) tér 4. 509

FEHÉRNEMŰ varró nő fehérnemű varrást vállal házaknál is olcsón. Cim: Rotterné, Berkovits Ferenc-utca 1. sz. 487

RIKKANCS fiut, ügyesét a Nagyvárad Esti lap árusításához felvesz a Hegedüs hírlapiroda.

EGY kereskedelmi végzett keresztény fiatal ember, bármilyen irodai alkalmazást keres. Cim: Kádár fűszerüzletben. 524

PERZSASZÖVÉSBEN gyakorlott leányt felvesz Schäffer, Deák Ferenc-utca 13. szám. 522

MINDENES 1 éves kislánnyal állást keres fizetésért. Cime: Saguna (Kapusinus) utca 16., házmesternél. 521

ELSŐRENDŰ varró nő ismeretség hiányában házakhoz ajánkozik. Varju-utca 24. szám. 518

FIATAL leányt vagy bejárónőt keres házaspár. Cim: Hegedüs hírlapirodában. 517

JÓL főző háztartási alkalmazottat keresek mindeneknek. Cim a Hegedüs hírlapirodában. 533

TERMÉNSZAKMÁBAN jártas óvadékképes raktárnok kerestetik Jakobi Testvérekhez, Csengeri-utca 1. 531

ADÁS-VÉTEL

EGY nagy utazó koffer vászonnal bevont, jutányosan eladó. Megtekinthető: özv. Fábérné, Gilányi-utca 19. Ny

KISEBBSZERŰ házat megvételre keresek 3 szobás beköltözhető lakással. Cimet a Hegedüs hírlapirodába kérek. 457

Egyes ötöny SZÖVETEKBŐL NAGY MARADÉK VÁSÁR mélyen leszállított árban SZÉKELY

posztóáruházában Sir. Avram J. (Kossuth-utca) 5. szám

ELADÓ egy két személyes fürdőkád, egy kis Singer varrógép, egy alig használt ebédlő feiler, egy kisebbszerű házi légszekrény. Grünberger Dezső, Bethlen utca 23., fűszerüzlet. Ny

ELADÓ fekete pianino zongora egész jó karban Horovitz, színházi cukorkaüzlet. 511

EGY szép ebédlő butor eladó. Cimet a Hegedüs hírlapirodába kér. 493

EGY modern szabású frakkot közep-termetre megvételre keresek. Ferdinánd király (Rákóczi) ut 30. Szász. 498

ELADÓ egy nagy és egy kisebb szövőszék. Zsiga Miklós (Lukács György) utca 30. 499

ELADÓ fehér vászon maderá dupla ágyterítő, 6 személyes himzett uzsonna abrosz szalvétával, Selyem kelim kicsei asztal terítő. Nagyon szép kézimunkák, Ferdinánd király (Rákóczi) ut 30. jobbra Szász. 500

EGY jó karban levő Singer varrógép eladó. Ugyanott jó könyvek is eladók. Calvin (Ritók Zsigmond) utca 7. sz.

ELADÓK gobelin kelim riselő bőrre festett és batikolt montrozatlan divánpárnák. Kisebb és nagyobb kötött terítők és motívok, filé csipkék és motívok, arany terítők. Matyó himzésű sálak és falvédők, egy barna kötött kerimbó kép. Ferdinánd király (Rákóczi) ut 30. jobbra, Szász. 349

FOTBALLAPDÁK, belső, utlikosarak, teniszrakettek, teniszlapdák, fürdősapkák és dresszek legolcsóbbak a Farkas Áruházba, Jorga Miklós (Zöldfa) utca 5.

ELADÓ fehér gyermekkosci egészen új, fehér előszoba fal, Bossché és egy Fáy akt, fehér és fekete kócsag. Egy eredeti indiai ezüst sál. Egy utcai bőrrönd pléd és perzsa függönyök, egy bronz óra. Ferdinánd király (Rákóczi) ut 30. jobbra, Szász. 350

ELADÓ Arganam szőnyegek 2 és 3 m. Perzsa és szmirna szőnyegek, átvetők, nagyon szép szalon takarók. Bagaria barna 43-as és egy fekete 42-es fekete cipő. Női lakk és antilop 37-es. Ferdinánd király (Rákóczi) ut 30. jobbra, Szász. 348

ELADÓ nagyon szép kézimunka stórok és dupla ágyterítők, Ferdinánd király (Rákóczi) ut 30., jobbra, Szász. 515

MEGVÉTELRE keresek ebédlő berendezést és 3 drb. ajtó rollót 250-120 méretűt az ár megjelöléssel. Kohn Pál, Gyanta. 520

GYERMEKKOSCI, sötétkék, nikkelezett, teljesen új állapotban eladó. Ferdinánd király (Rákóczi) ut 35-b. I. bal. 519

ELADÓ bérlet 200 katasztrális hold 4 szobás uri lakás felszereléssel. Weisz Gizl, Nyomda-u. 4. 521

EGY jókarban levő gyermekágy és egy gyermek selyemruha eladó. Vaida, Cuza Voda (Szacsavay) utca 60. d. e. 11-2-ig. 516

ELADÓ Kolozsvári-utcán modern magánház, beköltözhető 4 parkettes szobás lakás helyiség 350 ezer, másik 300 ezer. Weisz Gizl, Nyomda-u. 4. 529

HALOSZOBÁ, rugós matracral, párnák, dunyhák, paplanok, futószőnyegek, szalngarnitúra, konyhaberendezés, 12 személyes ebédlő szervice. Ebédlő kredenc, konyha edények, porcelánok, nipppek, rövid keresztthuros zongora stb. eladók. Rimanóczy-utca 12. II. 8. 525

ELADÓ központba jól bevezetett bodega 50 ezer, másik kettő 20 ezer lei. Weisz Gizl, Nyomda-u. 4. 526

ELADÓ gyönyörű újonnan épült nyaraló 1 szoba, konyha és terasz, 1 hold szőlő beültetve szép gyümölcsösökkel a várostól 3 percre 85 ezer lei. Weisz Gizl, Nyomda-utca 4. 530

KÜLÖNFÉLÉK

JÓ házi koszt kaphat. Cogalniceanu (Várady Zsigmond) utca 17., ajtó 4.

ELVESZTETTE egy szegény újságkihordó asszony cipőjének az egyikét a Kolozsvári-u. 40-50. szám közötti utvonalon. Mivel másnak értéktelen, kéri a megtalálót, adja be vagy értesítse a Hegedüs hírlapirodát.

FLISSÉ és gouvré munkák olcsón és jól készítenek. Alexandri (Teleky) utca 22. szám.

CIPŐT

mielőtt venne, vagy cipőfelőrszát készítenne, forduljon árajánlatért a legolcsóbb, legtartósabb és legszebb munkát végző

GHEORGHESCU-hoz
Zöldfa utca 11, udvarban.

Iparvállalatok, mezőgazdák és kereskedők fehér szőnyeg

szalonnát

2-4 táblaig, 1 a olvasz'ott dísznőzselrt, 10 től és papr kás stráfszalonnát napliron alul beszeroz' etik

HERCZ IMRE

éégnél 8'r. Vlahuta (Szt János-utca) 32 sz. Telefon szám 4 38. ALAPITTATOTT 1911 ik ÉVBEN.

Leányszoba

fehér komplett. Réz hátszoba komplett és egy biédermayer szalon

sürgősen eladó

Ardeal Posta (Uri)-utca 8 szám.

Sürgősen keresetlek egy ügyes masamódiéány magas fizetéssel

Brassóba, ki ónánóan do'gozik és mihelyt is vezetni képes. Csak elsőrendű erők jelentkezzenek Klein Simon kalapüzletében.

Sonaenfeld Adolf r. t. Nagyvárad